

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/o-ipn/struktura/kolegium-ipn-1/archiwum/rada-ipn/dokumenty/stanowiska/24397,STANOWISKO-RADY-INSTYTUTU-PAMIECI-NARODOWEJ-KOMISJI-SCIGANIA-ZBRODNI-PRZECIWKO-N.html>
01.03.2026, 04:46

STANOWISKO

RADY INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ

KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU

z dnia 4 września 2014 r.

Obowiązkiem moralnym państwa polskiego jest poszukiwanie i odnalezienie utajnionych mogił żołnierzy, którzy walczyli o niepodległość Polski i z tego powodu zostali zamordowani, a ślady tego czynu starano się zatrzeć. Toteż uznajemy realizowany od 2011 roku program poszukiwania szczątków i identyfikację ofiar terroru komunistycznego za jedno z najważniejszych, długofalowych, zadań Instytutu. Dotychczas przeprowadzone ekshumacje w Warszawie i innych miastach pozwoliły odnaleźć szczątki wielu ofiar komunizmu, żołnierzy polskiego podziemia, jednak realizacja tego zadania wymaga ścisłej współpracy wszystkich agend i pionów IPN, w tym szczególnie Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i pełnomocnika Prezesa ds. poszukiwań miejsc pochówku ofiar terroru komunistycznego. Z niepokojem zatem stwierdzamy, że wydarzenia towarzyszące odnalezieniu szczątków ludzkich na terenie cmentarza parafialnego przy ul. Wałbrzyskiej w Warszawie wskazują, iż nie wypracowano dotąd przejrzystych zasad takiej współpracy, zaś wyjaśnienia w tej sprawie udzielone przez prokuratorów Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu były nieprzekonywujące.

Rada Instytutu Pamięci Narodowej uważa za niezbędne szybkie wypracowanie, pod kierunkiem Prezesa IPN, precyzyjnej procedury postępowania w przypadku podejmowania kolejnych prac poszukiwawczych, obejmującej w szczególności zasady współdziałania między pełnomocnikiem Prezesa IPN ds. poszukiwań i prokuratorami. Sądzymy też, że znaczenie sprawy poszukiwań i identyfikacji ofiar zbrodni wymaga powołania we wszystkich oddziałach IPN regionalnych pełnomocników Prezesa zajmujących się tym zadaniem.

Składamy podziękowania wszystkim osobom oraz instytucjom zaangażowanym w dotychczasowe prace nad poszukiwaniem i identyfikacją szczątków. Wyrażamy też nadzieję, że prace nad upamiętnieniem ofiar terroru komunistycznego w Polsce w postaci Panteonu Narodowego na Cmentarzu Wojskowym w Warszawie ulegną przyspieszeniu.

